

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ 1916

ΑΤΑ τὸ λήξαν ἔτος ἡ ἐξακο-
λούθησις τοῦ πολέμου ἐκρίτησε
τὴν διανοήσιν ἐν ὑφέσει. Ἡ
πνευματικὴ παραγωγὴ ὀρρωδεῖ
νὰ ἐμφανισθῇ πρὸ τῶν ἀδιακό-
πων συμπτωσοζυγισμῶν καὶ ἀ-
ναμένει αἰσιωτέρας ἡμέρας γα-
λήνης. Διὰ τοῦτο ὁ ἀπολογισμὸς
τοῦ δύσαντος ἔτους εἶνε πενιχρός.
Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλλάς, καίτοι
οὐδέτερά, κατὰ τὸ 1916 ὑπέστη
δεινὸς δοκιμασίας, αἱ ὁποῖαι δισμενῶς ἐπέδρασαν
καὶ ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ἐν γένει κινήσεως, χωρὶς
ὅμως καὶ νὰ νεκρώσουν αὐτήν. Παραθέτομεν πλήρη
ὅσον ὅσον τε εἰκόνα τῶν κατὰ τὸ ἀπαισιον ἔτος τοῦτο
φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν συμβάντων.

Ἀρχαιολογία. -Ανασκαφαὶ ἐγένοντο εἰς Λιόπεσι
ἐνθα εὐρέθησαν τάφοι καὶ ἐπιτύμβια, ἐν Ἀθήναις
ἐσυνεχίσθησαν αἱ σκαφαὶ εἰς τὸ Ὡδεῖον τοῦ Περι-
κλέους, εἰς τὴν Πνύκα καὶ εἰς τὸν Κεραμεικόν, ἐν
Ἐρετρῷ ἐνθα εὐρέθησαν συνοικισμοί, ἐν Δωρίδι, ἐν
Νικοπόλει ἐνθα ἀπεκαλύφθησαν Χριστιανικὴ Βασιλικὴ
καὶ Μωσαϊκά, ἐν Αἰγίνῃ, ἐν Ἐπιδαύρῳ εἰς τὸν ναὸν
τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐνθα ὄνενεθθησαν οἰκοδομήματα καὶ
Μωσαϊκά, ἐν Κωπαίδι, ἐν Ὠρωπῷ εἰς τὸ ἱερόν τοῦ
Ἀμφιαράου ἐνθα εὐρέθη συνοικία ἐξ 100 οἰκημάτων,
ἐν Παγασοῖς εἰς τὸ ἱερόν τῆς Κυβέλης, ἐν Γόννοις
ἐνθα εὐρέθησαν 300 στῆλαι, ἐν Θήβαις, καὶ παρὰ
τὸν Ἰλισσὸν ἐνθα εὐρέθη Βυζαντινὸς ναός.

Εὐρήματα εὐρέθησαν πλησίον τῶν Καλαβρύτων,
τῆς Θεσσαλονίκης, Ναυπλίου, Χίου, Παλαιῶν Ψαρῶν,
Κρήτης, ἐν Παλαιοκάστρῳ, Ἀλμυρῷ, Θέρμῳ. Περιο-
δεῖται ἀρχαιολογικαὶ ἐγένοντο ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἀδαμαν-
τίου, Ζησίου, Σωτηρίου καὶ Βολίδου.

Βραβεῖα. Ἡ ἐν Παρίσις Ἑταιρία τῶν λογίων ἀ-
πένευσε τὰ δύο βραβεῖα Βοναπάρτου εἰς τὸν Ἀλσα-
τὸν Ἀββᾶν Βετερλό καὶ εἰς τὸν Ἰταλὸν συγγραφέα
Φερρέρο. Τὸ Νόμπελ τοῦ 1915 ἀπενεμήθη εἰς τὸν Ρολ-
λὰν καὶ εἰς τὸν Χάϊδεσταν.—Ἰδρὺθη ὑπὸ τοῦ λόρδου
Κρόμερ ἐτήσιον διαγώνισμα μετ' ἐπάθλου πρὸς ἐν-
θάρρυνσιν τῶν Ἑλλ. σπουδῶν ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἐν Ἑλλάδι ἀπενεμήθη τὸ μετάλλιον τῶν γραμμά-
των εἰς τὸν κ. Δροσίνην. Τὸ τῆς Μουσικῆς εἰς οὐδένα.
Εἰς τὸν Ἀβερῳφειον δραματικὸν διαγωνισμὸν οὐδὲν
ἐκρίθη ἄξιον τοῦ βραβείου. Μέρους μόνον αὐτοῦ ἐδόθη
πρὸς ἐνθάρρυνσιν εἰς τὸν συγγραφέα τῆς Κατηφορή-
τισσας κ. Χόρν.

Διαγωνισμοί. Διεξήχθη ὁ ΣΤ'. Σγούτειος νομικός,
καθ' ὃν ἐβραβεύθη ὁ Κ. Μυριδάκης. Ὁ Σεβαστοπού-
λειος γλωσσικός, βραβευθέντος τοῦ φοιτητοῦ κ. Σου-
γαλά. Προεκηρύχθησαν ὁ τρίτος Ἀβερῳφειος μουσι-
κὸς διὰ τὸ 1916 καὶ ὁ τέταρτος Ἀβερῳφειος δραμα-
τικὸς τοῦ 1916—1917.

Ἐν Αὐστραλίᾳ προεκηρύχθη διεθνὴς ἀρχιτεκτονι-
κὸς διαγωνισμὸς διὰ κτίριον Κοινοβουλίου.

Ἰωβिलाῖα. Ἐωρτάσθησαν ἡ τριακοσαετηρὶς τῆς
γεννήσεως τοῦ Σαίξπηρ, ἡ τριακοσαετηρὶς τοῦ Κερ-
βαντζῆ, ἡ ἑκατονταετηρὶς τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰταλοῦ
δραματικοῦ Γιακομέτι, ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ Γερμα-
νοῦ καλλιτέχνου Στίκερτς, ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ «Κου-
ρέως τῆς Σεβίλλης», ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς «Κυβα-
λερίας Ρουσιτάννας».

Ἐν Ἑλλάδι ἑωρτάσθησαν αἱ εἰκοσιπενταετηρίδες
τοῦ χημικοῦ κ. Δαμβέργη, τοῦ δημοσιογράφου κ. Κον-
δυλάκη καὶ τοῦ δραματικοῦ ποιητοῦ κ. Περσειάδου.

Διαλέξεις. Ἐγένοντο ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῶν ἐξῆς:
Τσάκωνα, Χατζηιωάννου, Ράδου, Φραγκιά, Ἀναστα-
σιάδου, δεσπ. Ζάννου, Ἐξαρχοπούλου, Ἀνδρούτσου,
Κουρτίδου, Ψάχου, Ξενοπούλου, Λάμπρου, Φίλτσου,
Ἡλιοπούλου, Βλαβιανοῦ, Ἀπστολίδου, Στεφανίδου,
Σακελλαροπούλου, Παπαδοπούλου, Δραγάτη, Δαρα-
λέξη, Ψάλτου, Δεινάκι.

Ξένοι ὠμίλησαν ὁ Γάλλος κ. Σάτηρ, οἱ Ἱτατοὶ κ.
κ. Μποσδάρι καὶ Ὁγγαρο καὶ ὁ Σέρβος κ. Ἀναστα-
σίεβιτς.

Ποιήματα ἀπήγγειλαν ἡ κ. Α. Κασιφοῦ καὶ ὁ κ.
Πολέμης.

Ἐγένοντο ἐν τῷ «Παρνασσῷ» εἰδικαὶ διαλέξεις
περὶ τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν τοῦ ἸΘ' αἰῶνος ὑπὸ τῶν
κ. κ. Λάμπρου, Σωτηριάδου, Μάτση, Τσοκοπούλου,
Δημητράκοπούλου, Ζερβού, Νιρβάνα, Ξενοπούλου,
Ἀννίνου, Ἀμπελά, Παλαμᾶ, Πολίτου, Στεφάνου, Ζα-
λοκώστα καὶ Βελλιαγίτου.

Ἐπίσης ἐγένοντο καὶ διαλέξεις τῶν «Νέων» ἐν τῇ
αἰθρῇ τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων.

Λόγοι Πανεπιστημιακοὶ ἐξεφωνήθησαν ὑπὸ τῶν κ.
κ. Μομφερράτου καὶ Μενάρδου.

Ἐκθέσεις. Εἰς Βερολίνον ἐγένετο ἔκθεσις πολεμι-
κῶν πινάκων, εἰς Λυὸν τῆς βιομηχανίας τοῦ βιβλίου,
ἐν Λονδίνῳ τῶν Ἰταλῶν γελοιογράφων, τῶν Ἀγγλῶν
ζωγράφων ὡς καὶ φωτογραφιῶν τοῦ πολέμου, ἐν Ρώμῃ
τῶν Γάλλων ἐφέδρων καλλιτεχνῶν, ἐν Παρίσις τῶν
Γάλλων εὐθυμογράφων, τῶν Βέλγων καλλιτεχνῶν, τῶν
παλαιῶν κομποτεχνημάτων.

Ἐν Ἀθήναις ἐγένοντο αἱ ἐξῆς καλλιτεχνικαὶ ἐκθέ-

σεις: Ν. Καλογεροπούλου, Ἐπ. Θωμοπούλου καὶ Συνδέσμου καλλιτεχνῶν, Γ. Μαυριλάκου, Ξεύγους Ἀσπρογέρακα, Ν. Ὀθωνάου, Β. Μπακατσιάμπη, ἔκθεσις Κηρисиόας, ἔκθεσις ἐρασιτεχνῶν ἐν τῷ Λυκείῳ τῶν Ἑλληνίδων.

Εἰς προθήκας καταστημάτων ἐξετέθησαν ἔργα τῶν κ. κ. Ἀριστέως, Ρωμανίδου, Στεργίου, Κογεβίνα, Ζαβιτωάνου, Τόμπρου καὶ τῶν κυριῶν Φλωρᾶ, Τουλᾶ καὶ Μποζέκ.

Θέατρον. Ὁρχισεν ἐν Ἀθήναις ἡ θεατρικὴ κίνησις τὴν 10 Ἀπριλίου. Ἐλειτούργησαν 14 θεάτρα, ἐξ ὧν τὰ 5 συνοικιακά.

Εἰς τὸ θέατρον **Κοτοπούλη** ἐδόθησαν 210 παραστάσεις. Τὰ Νέα Παναθήναια ἠρτίμυσαν 60 παραστάσεις. Ἐπαίχθησαν 18 ξένα δραματικά ἔργα, ἐξ ὧν 5 νέα καὶ 3 πρωτότυπα ἐκ τῶν ὁποίων νέα δύο, ἡ Ὀχλοκρατία τοῦ κ. Ἀσπρέα, ἡ «Τιμὴ τοῦ ἀδελφοῦ» τοῦ κ. Ξενοπούλου. Ἐκ τῶν ξένων, ἡ Μοιμάρτη παρεστάθη 23 φορές, ἡ «Σκιά» 18. Κωμωδία 8 ξένα καὶ 1 Ἑλληνική, καὶ 1 κομειδιόλιον, ὅλα παλαιά.

Θέατρον Κυβέλης. Παραστάσεις 240. Ἐπαίχθησαν κωμωδία 22 ξένα καὶ 4 Ἑλληνικά. Τὸ Κουρέλι ἠρτίμυσεν 49 φορές. Ἐκ τῶν ξένων, 2 διὰ πρώτην φοράν. Πρωτότυποι κωμωδία 5, ἐξ ὧν 3 νέα, τὸ «Διπλὸ δόλωμα» τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, τὸ «Τέρας» τοῦ κ. Παξινοῦ καὶ ὁ «Ἐρως θριαμβεύει» τοῦ κ. Ξενοπούλου. Δραματικά ἔργα ἐπαίχθησαν 17 ξένα ἐξ ὧν 5 νέα, καὶ 6 Ἑλληνικά, ἐξ ὧν 3 νέα, ἡ Αἰωνία Ἱστορία τοῦ κ. Παξινοῦ, ὁ «Ἐκφυλὸς τῆς κ. Σακελλαρίου καὶ ὁ «Ἀπόστρατος» Λιδωρίκη-Κολοκοτρώνη. Μία ἐπιθεώρησις, τὸ «Πανόραμα» παιχθὲν 30 φορές.

Κεντρικὸν θέατρον. Θίασος Νίκα—Φύρστ—Λεπινιώτη. 187 παραστάσεις. Δραματικά ἔργα ἐπαίχθησαν 7, ἐξ ὧν ἡ Χορεύτρια τῆς Μαύρης ταβέρνας δεκάκις. Ἑλληνικά 4, ἐξ ὧν 3 νέα, ἡτοι ἡ «Ἰσχὺς τοῦ μίσους» τῆς κ. Ζαβιτωάνου, τὸ «Ἄλμα σκούζει» τοῦ κ. Ροζάν καὶ ἡ «Νεράιδα» τοῦ κ. Τανάγρα. Κωμωδία ξένα 15, ἐξ ὧν 2 νέα, οὐδεμία Ἑλληνική. 1 ὁπερέττα καὶ μία ἐπιθεώρησις, ὁ «Παπαγάλος» τοῦ κ. Βώττη δοθεὶς 75 φορές. Εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον ἡ ὁπερέττα Λεπινιώτη ἔδωσε 2 ὁπερέττας, ἐξ ὧν ἡ Πριγκίπισσα τῆς Βαργάτης ἠρτίμυσεν 16 παραστάσεις, καὶ μίαν ἐπιθεώρησιν τὸ «Ἐξω φρενῶν» τοῦ κ. Βώττη.

Ἑλληνικὸν μελόδραμα. 170 παραστάσεις. 25 μελοδράματα ἐπαίχθησαν, ὅλα ξένα. Τὰς περισσότερας παραστάσεις ἠρτίμυσεν ἡ «Αἰδᾶ.»

Θίασος Κονταράτου. 187 παραστάσεις. Ἔργα ἐν ὅλῳ 14, ἡτοι 13 ὁπερέττα ἐξ ὧν 1 νέα, ἡ «Κρητικοπούλα» τοῦ κ. Σαμάρα καὶ 1 ἐπιθεώρησις, τὸ «Ξιφὶρ Φαλὲρ» ὅπερ ἐσημείωσε τὸ ρεκόρ τῶν παραστάσεων, προσεγγίσαν τὴν 100ὴν καὶ τρία μονόπρακτα, ἡ Φλερετ τοῦ κ. Τριανταφύλλου, ἡ Μάγισσα τοῦ κ. Λαυράγκα καὶ τὸ «Ὀνειρον τοῦ Πιερότου» τοῦ κ. Ν. Λαμπιλέτ.

Παρέστησε ὁ θίασος καὶ ἐν φανταστικῶν δρᾶμα, τὸ «Κάστρο τῆς Ἀρῆας» τοῦ κ. Τσοκοπούλου καὶ ἐν πρωτότυπον μελόδραμα τὸν «Πρωτομάστορα» τοῦ κ. Καλομοίρη καὶ διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι τὴν «Μάρτυρα» τοῦ κ. Σαμάρα.

Θίασος Γαπαϊωάννου. 173 παραστάσεις. Ἐπαίχθησαν 8 ὁπερέττα, ἐξ ὧν αἱ 5 Ἑλληνικά καὶ ἐξ αὐτῶν 3 διὰ πρώτην φοράν, ἡτοι ἡ «Πρόθυμη Χήρα»

ἡ «Δεσποινὶς Τίπ—Τὸπ» τοῦ κ. Σακελλαρίου καὶ ἡ «Μοντέρνα Καμαριέρα» τοῦ κ. Χατζηποστόλου.

Θίασος Πλέσσα. 131 παραστάσεις. Νέας ἐπιθεωρήσεις ἔπαιξε, τὸ ΑΟΔΟ τοῦ 1916 Φαρᾶ—Καλογεροπούλου, τὴν Λοῦνα Πάρκ τοῦ κ. Μαρσέλλου, τὸν «Πόλεμον», 1 νέαν κωμωδίαν τὸ «Φίλρε τοῦ Λεβάντε» τοῦ κ. Ξενοπούλου καὶ ἐν δρᾶμα τὸν «Κουρσάρον» τοῦ κ. Δημητράκοπούλου.

Θέατρον Ἀλάμπρα. 191 παραστάσεις. Νέα ἔργα, τὰ «Ἐπινίκεια» τοῦ κ. Κυριακοῦ, ἀρτίμυσαντα 72 παραστάσεις, καὶ τὸ «Ἄλλου τόνειρο καὶ ἄλλου τὸ θαῦμα» τοῦ ἰδίου, κομειδιόλιον.

Πανελλήνιον. Θίασος Γεωργιάδου. 140 παραστάσεις. Νέα ἔργα ἡ «Βασιλοπούλα Ἀλαξάνδρα» τοῦ κ. Γαλανοῦ, 36 φορές, ἡ «Ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου» τοῦ κ. Νικολοπούλου, τὸ «Παιδί μου» καὶ «Ἡ Σουφραζέτες» τῆς δος Καλοσύτης καὶ ὁ «Βιολιστὴς» τῆς κ. Δέτσινα.

Θέατρον Θησείου. Νεαί ἐπιθεωρήσεις τὸ «Σφίξε με» (68 παραστάσεις), ἡ «Διάνα», ἡ «Διεθνὴς Σάτυρα» τοῦ κ. Δραγάτη.

Θέατρον Λαοῦ. 138 παραστάσεις. Νεαί ἐπιθεωρήσεις τὰ «Κουλουβάχατα» τοῦ κ. Μουστάκα (85 παραστάσεις) καὶ τὸ «Χακί» τοῦ κ. Βουδούρη.

Θέατρον Πύλης Ἀδριανοῦ. 121 παραστάσεις. Νέα ἐπιθεωρήσεις ἡ «Σκοῦπα» (67 φορές).

Θέατρον Ἐξαρχίων. 31 παραστάσεις. Νέα ἐπιθεωρήσεις τὸ «Ἵποβρύχιον».

Ἐκτακτοὶ παραστάσεις. Κατ' αὐτὰς παρεστάθησαν νέα ἔργα: Τὰ Μάτια τῆς Ἀγάπης τοῦ κ. Ἀργυροπούλου, ἡ «Γυναῖκα τοῦ ἄρχοντα» τῆς κ. Καζαντζάκη, ὁ «Νικητὴς» τοῦ κ. Καραβία, ὁ «Ἄλλος» τοῦ κ. Βαλσαμάκη.

Παρεστάθησαν καὶ δύο νέα διασκευαί ἀρχαίων δραμάτων ἡ «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι» ὑπὸ τοῦ κ. Φωτιάδου, καὶ ὁ «Ἰππόλυτος» τοῦ Εὐρυπίδου, ὑπὸ τοῦ κ. Τσοκοπούλου.

Θεατρικὰ γεγονότα εἶνε ἡ ἐμφάνις ἐπὶ σκηνῆς τῆς δεσπ. Περπινᾶ, ἡ ὀριστικὴ ἐγκατάστασις τῆς δεσπ. Βάλβη, ἡ ἐμφάνις τοῦ κ. Μαδρᾶ ὡς Ὀθέλλου, ἡ ἴδρσις δύο νέων θεάτρων, τοῦ «Κεντρικοῦ» καὶ τοῦ κ. Παπαϊωάννου, ἡ ἀνακαίνισις τοῦ θεάτρου τοῦ Συντάγματος.

Ὑπὸ μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑρασιτεχνῶν ἐδόθησαν δύο παραστάσεις.

Συναυλία. Ἐδόθησαν ἐν Ἀθήναις συναυλίαι ὑπὸ τῶν κυριῶν Τσίλλερ ἰδίων συνθέσεων, Φωκά μητρὸς καὶ κόρης, Χάρουγκτον, Λογοθέτου, Εὐλαμπίου, Σπανδωνίδου, Μίχα, Σκέπερς, Δημητράκοπούλου, Ζαρεφοπούλου, Ἀγγελινίδου καὶ τῶν κ. κ. Σουλτσε, Φαραγάτου, Σαίφερ, Ἀγγελοπούλου, Λυκούδη, Μπιστιντού Μαροῖκ ἰδίων ἔργων, Λώρη Μαργαρίτου, Χατζηλουκά, Μπότση, Λογκομπάρδι, Ἀνεμογιάννη, Κίμ. Τριανταφύλλου, Ξανθοπούλου.

Ἐπίσης συναυλία ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Κουρσέττου Μπιστεντού, ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ Ὀδείου Λότνερ, στρατιωτικὴ συναυλία εἰς τὸ Ὀδεῖον Ἀθηνῶν, συναυλία ἐρασιτεχνικαί εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων, συναυλία τοῦ Συλλόγου τῶν Συνθετῶν, τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου τῶν Γυναικῶν, τῆς χορωδίας Λότνερ, τῆς Ἐγνώσεως τῶν Ἑλλήνων μουσουργῶν, μία λαϊκὴ

εἰς τὸ Δημ. θέατρον καὶ μία μόνον τῆς ὁρχήστρας τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν.

Μουσικὰ γεγονότα : ἡ Ἰδρυσις τῆς Ἑλλ. χορωδίας, ἡ Ἰδρυσις Μελωδραματικῆς ὁμίλου, ἡ ἀπογομὴ μεταλλίων εἰς τοὺς ἐκ τοῦ Ὁδείου ἀποφοιτήσαντας κ. Παπαδημητρίου καὶ δεσπ. Καίσαρη, Ἀγγελινίδου, Ζερβου καὶ Λευκιάδου.

Ἐκδόσεις. Ἐξεδόθησαν ὁ «Αἰετός» τοῦ κ. Καίσαρη καταστάς δημοφιλέστατον βασιλικὸν θούριον, «Στὰ ἄρματα» τῆς δ. Καίσαρη καὶ τὸ «Πολυχρόνιον» τοῦ κ. Παπαδημητρίου.

Καλλιτεχνία. Καλλιτεχνικὰ γεγονότα εἶναι αἱ καταστροφαὶ αἰτινες ἐγένοντο διὰ τοῦ ἐναερίου βομβαρδισμοῦ ἐν Βενετίᾳ εἰς τὰς ἐκκλησίας Σάντα—Μαρία Φορμόσα καὶ εἰς τὴν τοῦ Ἀγ. Παύλου καὶ Ἰωάννου.

Ἡ δαρεὰ τοῦ Ροστάν τῶν ἔργων του εἰς τὸ Γαλλικὸν Κράτος. Ἡ ὑπὸ τοῦ Λούβρου ἀπόκτησις μιᾶς Ἑλληνικῆς κεφαλῆς Φειδιακῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Μουσείου τοῦ Βερολίνου μιᾶς κεφαλῆς Ἑλληνικῆς θεᾶς. Ἐν Ἑλλάδι ἡ Ἰδρυσις «Καλλιτεχνικῆς οἰκοτεχνίας» καὶ ἡ κλοπὴ τῆς κεφαλῆς τῆς Ὑγείας ἐκ τοῦ μουσείου τῆς Τριπόλεως.

Θάνατοι. Ὁ θάνατος ἀπηνῆς ἐθέρισεν ἱκανὰς κορυφὰς τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Ἀπέθανον Γάλλοι : Οἱ Ἀκαδημαῖκοι Φρανσίς Σάρμ, Φαγκέ, ὁ δὲ Σεγκύρ καὶ ὁ μαρκήσιος δὲ Βογκέ. Ὁ ἠθοποιὸς Μουνὲ Σουλλύ, οἱ ζωγράφοι Ἀρπινγύ καὶ Κολλέν, ὁ γλύπτης Μερσιέ, ὁ ἀρχαιολόγος Μασπερό, ὁ γεωγράφος Ρεκλύς, οἱ λογογράφοι Τορελ καὶ Μπέκ, ὁ δημοσιογράφος Χενδεμάν, ὁ στρατιωτικὸς μυθιστοριογράφος Ντριάν, ὁ ντιζέρ Φαρκουά. Ἐφρονεῦθησαν δὲ κατὰ τὸν πόλεμον οὐκ ὀλίγοι, ἐν οἷς ὁ μυθιστοριογράφος Κλερμόν, ὁ κριτικὸς Δυπὸν, ὁ ἀρχαιολόγος Γκοντέν, ὁ δημοσιογράφος Μοιέ, ὁ ἱστορικὸς Κοσέν, οἱ ποιηταὶ Γκριβιέ, Γκριζύ καὶ ἄλλοι.

Γερμανοί : Ὁ γεωλόγος Λεΐφιος, ὁ ζωγράφος Μπρόουν, ὁ φιλόλογος Πολάμερ, ὁ δημοσιογράφος Λίμαν, ὁ ζωγράφος Τσβίντσερ.

Ἰταλοί : Ὁ ἠθοποιὸς Σαλβίνι, ὁ γλύπτης Μπουγκάτι, ὁ ἀρχιτέκτων Καλδερίνι, ὁ μυθιστοριογράφος Πανζίνι, ὁ ποιητὴς Στεκκέτι, ἐφρονεῦθησαν δὲ ὁ δημοσιογράφος Βιτσότο καὶ ὁ δραματογράφος Μαρτίνι.

Ἀπέθανον ἡ Ρουμνίς βασίλισσα καὶ ποιήτρια Κάριεν Σιλβα, οἱ Ἑλβετοὶ Βλιχτερ νομοδιδάσκαλος καὶ Ζανναίρ τοπιογράφος, οἱ Ἰσπανοὶ Γκρανάδος συνθέτης καὶ Ἐσεγαρόνι δραματογράφος, οἱ Νορβηγοὶ Βουλόμ δημοσιογράφος καὶ Νίλσεν ἱστορικὸς, οἱ Ρῶσοι Τολστόν ἀρχαιολόγος καὶ Τοιτσὼφ γλύπτης, ὁ Ἀγγλος δραματικὸς ἠθοποιὸς Χάλλαμ, ὁ Αὐστριακὸς μυθιστοριογράφος Ἐσχερνιάχ, ὁ Βούλγαρος ποιητὴς Θεοδωρόφ, ὁ Ἀγγλοαμερικανὸς μυθιστοριογράφος Ζίμς, ὁ φιλέλλην Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων Ρόζε, ὁ Βέλγος ποιητὴς Βερόρεν.

Ἑλληνες : Ὁ γελοιογράφος Θ. Ἀννίνος, οἱ ἠθοποιοὶ Δ. Ἀλεξιάδης, Σοφία Ταβουλάρη, Ν. Καρδοβίλλης, Κοινογιάννης, Ραντόπουλος, οἱ ἀρχαιολόγοι Ι. Καλλιστέρης καὶ Καλούδης, οἱ φιλόλογοι Γ. Μιστριώτης, Π. Βεργωτῆς, Ο. Ἰασωνίδης, Μ. Κωνσταντινίδης, Γ. Παπαβασιλείου, ὁ νομομαθὴς Δ. Στεφάνου, οἱ ζωγράφοι Σ. Πελεκάσης, Ι. Δούκας, οἱ μουσικοὶ Γ. Μογτεσάντος καὶ Ι. Γουίδας, οἱ ἐπιστήμονες Γ. Ζαβιτσιάνος καὶ Κ. Λυκόρτας, ὁ χαράκτης Ν. Φέρμπος, ἡ παιδαγωγὸς

Αἰκ. Λαοζαρίδου, οἱ λογογράφοι Μ. Μητούκης, Ι. Στρατηγόπουλος, Ε. Γουβέλης, ὁ ποιητὴς Γ. Μολφέτας.

Νεαὶ ἐκδόσεις. Νέα ἔργα ἐξεδόθησαν ἐν Ἑλλάδι : Ἀρχαιολογικά. Ἐξοκαρὴ Φαλήρου, ὑπὸ Πελεκίδου.—Ἀλεξανδρινὰ ὁστέϊνα ἀνάγλυφα, Ξυγκοπούλου.—Νεώτεροι τύχαι Κεραμικοῦ, Κεραμοπούλου.—Ἀνασκαφαὶ Νικοπόλεως, Φιλαδελφέως.

Ἐπιστημονικά. Ἡ γυνὴ ἐν τῇ Δημιουργίᾳ Σ. Τσάκωνα.—Νέα θεωρίαι περὶ ἐγκλήμιτος, Σ. Βλαβιανού.—Υγιεινὴ ὁδόντων, Κόκκορη.—Τρωκτικά, Γενναδίου.—Περὶ ἀποπλανήσεως, Αἰλιανού.—Τὰ ἑτεροσκελὲς τῆς ἐκπαίδευσως, Δραγάτη.—Τὸ σύστημα τῆς Μείσης Ἐκπαιδεύσεως, Δοσκοζίδου.—Κοινωνιολογικὴ ἐγκληματολογία, Νάκου.—Περὶ Σαβινύ, Ἀναστασιάδου.—Ἐγχειρίδιον ἡλιοθεραπείας Τσινοῦκα.—Τὰ δημοσία οἰκονομικά, Κοφινά.—Ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία, Σπετσιώτη.

Ἡμερολόγια. Σκόκου, Ἐγκυκλοπαιδικόν, Μιχαηλατικόν, Φιλοκάλου Πηνελόπης.

Ἱστορικά. Σουλῖωνται καὶ Ἀρματοῦλοι ἐν Ἑπτανήσῳ, Ἐργαφα Βοϊνέσκου, Ν. Τσεμελῆς ὑπὸ Κ. Ράδου.—Ἀρματοῦλοι καὶ Κλέφται, Βίος τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου.—Φρόνη, Βαρδουγιώτου.—Ἐπιστολαὶ βασιλείας Ἀμιλίας Σ. Ἀλμπέρτη.—Κλεοπάτρα, Ἀμπελά.

Θεατρικά. Τωβίτ, Α. Καραβία. Ἐπὶ μόνονπρακτα ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς ἑταιρείας τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων.

Μουσικά. Μουσικαὶ ὁμιλίαι, Αἰῶνα, Θέρου.—Σχολικὰ ἄσματα βραβευθέντα ὑπὸ τοῦ Ὁδείου.

Δογοτεχνικά. Ζωὴ τοῦ δρόμου, Νιρβάνα.—Τάσω, στὸ σκοτάδι, Κ. Χατζοπούλου.—Αἰνιῶ, Π. Ἀξιότου.—Ἡ Δούκισσα τῆς Πλακεντίας, Π. Δημητριάκου.—Τὰ νέα κορίτσια, Βεκιαρέλη.—Ἐγὼ διέβαινα, Κονδυλάκη.—Σεβντᾶς, Βέλμου.—Κούφια καρδιά, Πάλλη.—Ὁ θεατρίνος τῆς ζωῆς, Φιλόρα.—Α—Ω, Γαζία.—Τὸ καρὲ τοῦ φίλου μου, Δρακουλίδου.—Κουρασμένες ψυχές, Μαργέλλου.—Αἱ διαλέξεις περὶ τῶν Ἑλλ. ποιητῶν ὑπὸ τοῦ «Παργασοῦ». Τεύχη 15.

Περιγραφαί. Ταξίδια, Σ. Μελά.—Ἀναμνήσεις Γερμανίας, Μίχα.—Στὰ βουνὰ τῆς Χαλκιδικῆς, Φιλήντα.—Ἑλληνικαὶ συμφωνίαι, Γ. Βόκου.

Ποιήσεις.—Διπλὴ ζωὴ, νικητήρια, Α. Προβελεγγίου.—Ποιήματα Καραβία.—Ποιήσεις, Γεωργακοπούλου.—Σονέττα, Α. Σοφιστοῦ.—Σονέττα, Ε. Λενδρινού.—Παιδαγωγικοὶ μῦθοι, Περγαλίτου.—Πατρίς γ', μέρος, Μανρουκάκη.—Συνθέματα, Φ. Γιοφύλλη.—Ἔργα Ν. Κογεβίνα.—Σονέττα, Ραμᾶ.

Ποικίλα. Κωνσταντίνος ΙΒ', Τσοκοπούλου.—Τὰ κατὰ τὴν πρυτανείαν Γ. Λέρβου.—Ὀδηγὸς, Ἰγγλέση.

Πολιτικά. Ὁ Μέλας ἀετός, Π. Γιαγγοπούλου.—Ὁ δωδέκατος τόμος τῶν περὶ Χαρίλαου Τρικούπη δημοσιευμάτων.—Αὐτοκρατορία, Σοκόλη.—Ἑλληνοσλαβικὰ σύνορα, Ἀστεριάδου.—Φιλελευθεροὶ καὶ Τυραννοὶ, Πανᾶ.

Τύπος. Ἐξεδόθησαν Ἐπετηρίδες ἐπιστημονικαὶ : Τοῦ Συλλόγου Παργασοῦ τοῦ 1915, τοῦ Παγεπιστημίου τοῦ 1915. Ἀναμνηστικά : Ἀναμνηστικὸν λεύκωμα τοῦ Παγελληνικοῦ Συλλόγου Γυναικῶν.—Ἀναμνηστικὸν ὑπὸ Θ. Ἀγτωνιάδου.

Ἐφημερίδες. Διέκοψαν προσωρινῶς τὰς ἐκδόσεις

των ἔνεκα ἀνωτέρας ἀνάγκης αἱ ἐφημερίδες «Ἑοτία», «Ν. Ἑλλάς», «Ἔθνος», «Πατρίς», «Καιροί», «Ἀστήρ», «Drapeau». Ἐξεδόθησαν νέαι, τὰ «Ἡμερήσια Νέα», τὰ «Νυκτερινὰ Νέα», ἡ «Ὥρα», «La Verité», ἡ «Ἀλήθεια», ὁ «Ἀδιάλλακτος», ὁ «Ἐλεύθερος λόγος», τὸ «Ἑλληνικὸν δελτίον».

Περιοδικὰ νέα ἐξεδόθησαν: «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις». — «Σφίγγα». — «Ἀρμονία». — Ἑλληνικὰ Χρονικά. — «Φύλλα». — «Παράδεισος». — Κεραυνός. — «Ἐσπερία». — «Σταλαγματιές». — «Παπαγάλος». — «Δικέφαλος Ἀετός». — Ἑθνικὴ Ζωή. — Τέρεψις. — «Φιλελεύθερος». — Πειρασμός. — «Τέχνη καὶ Θεάτρον». — «Ἑλληνικὸν πνεῦμα». — «Μηνιαία Ἐπιθεώρησις». — «Σοσιαλιστικὰ Φύλλα». — «Ἐπιθεώρησις κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν Ἐπιστημῶν». — Οὐκ ὀλίγα ἐξ αὐτῶν ἐξέπνευσαν μολὶς εἶδον τὸ φῶς. Ἐπασσε καὶ τὸ «Ζιζάνιον».

Ἐν Καίρῳ ἐξεδόθη ὁ «Φοῖνικας».

Φιλολογικά. Ἀ' μέρος Γου τόμου Ἀκαδημειῶν ἀναγνωσμάτων, Γ. Χατζηδάκι. — Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι, Γ. Μιστριώτου. — Ἡ ἀπλοποίησις τῆς γλώσσης, — κ.α.

Αἱ ἐκδοτικαὶ ἐταιρεῖαι ὑπεστηρίχθησαν ἀρκετά. Ἡ «Ἀγκυρα» ἐξέδωκε πλεῖστα βιβλία, ὁ κ. Φέξης ὁμῶς ἀνέστειλε τὰς ἐκδόσεις του. Νέα ἐκδοτικὴ Ἐταιρία ἰδρυθῆ, ἡ «Φιλολογικὴ Κυψέλη».

Κ

ΣΟΝΕΤΤΟ

... Atque utinam possis
uni mihi bella videri!
Displiceas aliis! ...
TIBULLUS

Μόνο ὁδικιά μου ἔτσι σὲ νοιώθω ὡ ἀκριβή μου,
Σὰ διαμαντόπετρα ἔτσι πόθου τὸ βωμό,
Ἔτσι ἀπ' τῆς ζήλειας τὸ σαράκι, λυτρωμὸ
Καὶ φῶς ἀνέσπερο γροικῶ μέσ' ἐτὴν ψυχὴ μου.

✱

Μόνο ὁδικιά μου — ὡ ἡ δεσμώτρα ταραχὴ μου —
Ἄν μ' ἀγαπᾷς, θέλω τὸν κᾶθε σου παλμὸ
Νὰ τὸν ἀκῶ μ' ἐνὸς ὁδικοῦ μου τὸ ρυθμὸ.
Μέσα ἔστα στήθια μου, τρανὸ ξάν προσευχὴ μου.

✱

Καὶ γᾶσαι ὁμορφῇ γιὰ μέγανε μονάχα,
Στὸν ἄλλο κόσμῳ, ξένη, ἀμίλητη, κακιά,
Γιὰ ὅλους ἄσχημη, γιὰ μένα θεϊκιά.

✱

Τί νὰ τοὺς κάνωμε τοὺς ἄλλους; γιατί τάχα
Νὰ μᾶς κυττοῦν; ἄς ἐναθούμε οἱ δυὸ σφιχτά,
Κι' εὐτυχισμένοι ἄς τοὺς γελοῖμε ἔτ' ἀνοιχτά.

Ν. - Ν. ΔΡΑΚΟΥΛΙΔΗΣ

Ἡ δραματικὴ ἠθοποιὸς **Ματθίλδη Κασσαί**, εἰς τὸ «Ἄσμα ἀγωνίας».